

Pályamű

A 89.E/2023. (II.15.) OBHE határozattal a Győri Törvényszék elnökhelyettesi
tisztségére benyújtott pályázathoz

dr. Máté Kinga

bíró

Tartalomjegyzék

Bevezető	3
I. A törvényszéki elnökhelyettes feladatainak jogszabályi háttere, normatív szabályok	4
II. A Győri Törvényszék helyzete – ügyforgalom, időszerűség és megalapozottság	7
III. Az emberi erőforrásokkal és tárgyi eszközökkel való gazdálkodás.....	12
IV. A bíróság külső- és belső kommunikációja	14
V. Képzés – bírák és igazságügyi alkalmazottak	17
VI. Az integritás és a bírósághoz való hozzáférés	19
Zárszó	20

Bevezető

2003. évben szereztem jogi diplomát az Eötvös Lóránd Tudományegyetem Győri Tagozatán, cum laude minősítéssel, majd 2003. szeptember 1. napjával nyertem felvételt a Győr-Moson-Sopron Megyei Bíróságra. A fogalmazói gyakorlati időt követően jeles minősítésű szakvizsgát tettem és 2007. május 15. napjától bírósági titkárként kezdtem el dolgozni a Győri Városi Bíróságon. Bírósági titkárként önálló hatáskörben végrehajtási és szabálysértési ügyekben jártam el. Bírósági titkárként a fenti feladatokkal párhuzamosan kirendeléssel a Soproni Városi Bíróság végrehajtási ügyeinek intézésében, majd a Győr-Moson-Sopron Megyei Bíróság bírósági végrehajtói mellett is részt vettem, az ottani ügyhátalék ledolgozása érdekében.

2010. október 1. napján kaptam bírói kinevezést, polgári ügyszakba beosztott bíróként referádamba családjogi, dologi jogi, tulajdonjogi, öröklési és végrehajtási perek tartoznak. Határozatlan idejű bírói kinevezésemet követően 2017. évben került sor bírói munkám értékelésére legutóbb, kiválóan alkalmas minősítésben részesültem.

2011. évben a Budapesti Kommunikációs és Üzleti Főiskolán public relations kommunikációs szaktanácsadó szakirányú képesítést szereztem, 2012. január 1. napjától sajtószóvivői feladatokat látok el a Győri Törvényszéken. Sajtószóvivőként tagja voltam az OBH Sajtószóvivői Munkacsoportjának, illetve ítélezési feladataim megtartása mellett 2015. január 5-től központi igazgatási feladatokat láttam el az Országos Bírósági Hivatalban. Ennek keretében két alkalommal részt vettem a Bíróság és Kommunikáció címmel megrendezett nemzetközi konferencia előkészítésében, megszervezésében és lebonyolításában, közreműködtem a bíróságok kommunikációs stratégiájának kidolgozásában, támogattam az OBH Kommunikációs és Nemzetközi Kapcsolatok Főosztály munkáját.

Idén lesz 20 éve, hogy a bíróságon dolgozom, a jogi diploma megszerzése óta ez az első munkahelyem. 2010 októberétől polgári ügyszakos bíróként ítélezem a Győri Járásbíróságon, ezért járásbírósági, elsőfokú ügyekben ítélező bíróként más szemszögből látom a bíróságot, a bírakat érő napi kihívásokat, a felmerülő nehézségeket, megoldandó feladatokat. Ugyanakkor mivel bírói hivatásom mellett ellátom a Győri Törvényszék sajtószóvivői feladatait, ismerem a bíróság és különösen a büntetőügyek iránti fokozott – elősorban média - érdeklődést.

Részt vettem a Soproni Járásbíróság új épületének átadási folyamatában, számos képzés, összbírói értekezlet megszervezésében, lebonyolításában, a központi igazgatási feladatok keretében nemzetközi konferencia megszervezésében. Sajtószóvivői munkám során a bírakkal napi kapcsolatban állok, talán nincs olyan bíró kollégám, akivel legalább egyszer sajtóval kapcsolatos kérdésben ne egyeztettem volna. Sajtószóvivőként egyensúlyra törekszem, tisztelve bíró kollégáim munkáját, tiszteletben tartva és elfogadva egyéniségét, egyéni igényeit, kezdeményező kommunikációval forduljak a sajtó munkatársai felé.

Vezetői tapasztalattal nem rendelkezem, ugyanakkor sajtószóvivőként valamennyi, a Győri Törvényszéken megtartott vezetői értekezleten részt vettem, emellett a központi igazgatásban is tevékenykedve – e gyakorlati tapasztalataim révén - lehetőségem nyílt a bírósági szervezetrendszer működésére is rálátást szerezni.

Nyilatkozom, hogy megfelelek a 2011. évi CLXI. törvény (Bszi.) 127. § (1) bekezdésében írt feltételnek. A 2011. évi CLXII. törvény 41. § szerinti összeférhetetlenségi ok velem szemben nem áll fenn.

Hozzájárulok a 2011. évi CLXI. törvény (Bszi.) 130. § (3) bekezdése alapján ahhoz, hogy bírói értékelésemre vonatkozó iratokat az OBH elnöke beszerezze és kezelje.

I.

A törvényszéki elnökhelyettes feladatainak jogszabályi háttere, normatív szabályok

A Bíróügyi Közlöny 2023. évi 2. számában jelent meg a 89.E/2023. (II.15.) OBHE határozat a Győri Törvényszék elnökhelyettesi állásának pályázati kiírásáról.

Az Alaptörvény 25. Cikkének (1) bekezdése és 26. Cikkének (1) bekezdése rögzíti, hogy a bíróságok ítélkezési tevékenységet látnak el és azt is, hogy a bírák függetlenek, és csak a törvényeknek vannak alárendelve, ítélkezési tevékenységükben nem utasíthatóak.

A törvényszék elnökhelyettesének jogkörét elsődlegesen a bíróságok szervezetéről és igazgatásáról szóló 2011. évi CLXI. törvény (Bszi.) 123. § (1) bekezdése és a 6/2015. (XI.30.) OBH elnöki utasítás 25. § (4) bekezdése határozza meg. Eszerint az elnökhelyettes a bíróság elnökét akadályoztatása esetén – ideértve azt az esetet is, ha a tisztség nincs betöltve – teljes jogkörrel helyettesíti és ellátja a bírósági szervezeti és működési szabályzata alapján a hatáskörébe utalt igazgatási feladatokat. A hivatkozott, a bíróságok igazgatásáról rendelkező OBHE szabályzat értelmében az elnökhelyettes állandó jelleggel átruházott igazgatási feladatokat, továbbá az OBH elnöke által rábízott és elrendelt egyéb igazgatási feladatokat is ellát. A 25. § értelmében a törvényszék elnökhelyettesének igazgatási tevékenységét a törvényszék elnöke irányítja és ellenőrzi.

A fenti jogszabályhelyek meghatározzák a bírósági vezető alapvető feladatát, amely abban foglalható össze, hogy az általa vezetett bíróság jogszabályban meghatározott feladatainak ellátását hivatott biztosítani. A bírósági vezető feladata az ítélkező munka személyi és tárgyi feltételeinek biztosítása, amely hozzájárul a magas szakmai színvonalú és időszerű ítélkezéshez. A vezető munkájával támogatja az ítélkező tevékenységet végző bírákat - és igazságügyi alkalmazottakat az emberi erőforrások optimális elosztása, a képzés biztosítása révén. Az ítélkezés hatékonyságának egyik eleme az én megítélésem az is, hogy a bíróság olyan munkahelyi környezetet jelentsen az ott dolgozók számára, ahová szívesen jönnek nap, mint nap és amely a szakmai fejlődés, előmenetel lehetőségének biztosításán túl képes egyensúlyt teremteni a családi élet és a bírói hivatás gyakorlása között. Elnökhelyettesként a központi stratégiai célok és a törvényszék elnökének elnöki pályázatában írt célkitűzéseit kívánom támogatni. Ez a törvényszék elnökével való bizalmi együttműködésen alapuló munkakapcsolattal valósulhat meg, szem előtt tartva a bíróságon dolgozókkal való együttműködés fontosságát.

A Győri Törvényszék 14/2021. (X.25.) számú, 2022. január 1. napjától hatályos Szervezeti és Működési Szabályzata III.1.1.2. pontja tartalmazza a törvényszéki elnökhelyettesre átruházott állandó jellegű igazgatási feladatokat, az alábbiak szerint:

- ~ személyi döntések előkészítése,
- ~ bírák és igazságügyi alkalmazottak képzésének, a fogalmazók, titkárok oktatásának, foglalkoztatásának megszervezése,
- ~ az igazságügyi alkalmazottak BÜSZ vizsgára való felkészítésének megszervezése, és vizsgáztatásuknak intézése,
- ~ a büntető ügyszakba beosztott igazságügyi alkalmazottak vizsgálata,
- ~ bírósági irattárak felügyelete,
- ~ büntető ügyekben érkezett igazgatási panaszok intézése,
- ~ büntető ügyszakhoz kapcsolódó megkeresések intézése,
- ~ igazságügyi szakértőkkel és az ülnökökkel kapcsolatos feladatok ellátása,
- ~ jogszabályok, szakkönyvek, folyóiratok beszerzésének koordinálása,
- ~ büntető ügyszakban eljárási határidők, az ügyviteli és igazgatási szabályok megtartásának ellenőrzése a szakmai kollégiumvezető közreműködésével,
- ~ a 22/2012. (XI.23.) OBH utasítás és a 23/2012. (XI.23.) OBH utasítás rendelkezései szerint 24 a vagyonnyilatkozati eljárásban a munkáltatói jogkör gyakorlójának intézkedését előkészítő, a nyilvántartási, az iratkezelési és az egyéb feladatok ellátása, – a közbeszerzési eljárások előkészítésében és lebonyolításában közreműködés,
- ~ közreműködés az anonimizálással kapcsolatos feladatok végrehajtásában, intézkedés az értesítések továbbításáról,
- ~ az információs önrendelkezési jogról és az információszabadságról szóló 2011. évi XCII. törvény és a közérdekű adatok elektronikus közzétételére, az egységes közadat kereső rendszerre, valamint a központi jegyzék adattartalmára, az adatintegrációra vonatkozó részletes szabályokról szóló 305/2005. (XII. 25.) Kormányrendelet alapján a közzétételi felelős feladatainak ellátása, az adattovábbításban közreműködő személyek tevékenységének irányítása és ellenőrzése,
- ~ a statisztikus tevékenységének felügyelete,
- ~ a könyvtáros tevékenységének felügyelete,
- ~ a sajtószóvivő tevékenységének felügyelete,
- ~ az informatikai csoportvezető munkájának felügyelete,
- ~ a törvényszékre és az illetékeségi területén működő bíróságokra készenléti és ügyeleti terv, és ez alapján készenléti beosztás elkészítése,
- ~ bírósági fogalmazók képzési tervének elkészítése,
- ~ részvétel a bírósági fogalmazók vizsgáztatásában,
- ~ a törvényszék elnökének rendelkezése alapján a hatáskörébe utalt egyéb feladatok ellátása.

Az SZMSZ-ben rögzített feladatok közül azok, amelyek a büntető ügyszakhoz kapcsolódóan kerültek meghatározásra, de figyelemmel arra, hogy 2010. október 1. napjától kezdődően polgári ügyszakos bíróként dolgozom, kinevezésem esetén felvetik az SZMSZ módosításának szükségességét.

A Győri Törvényszék speciális helyzetben van, 2020 júniusa óta törvényszéki elnökhelyettes nélkül működik, ami azt eredményezte, hogy a feladatmegosztásban a hangsúlyok eltolódtak, a szakmai vezetők munkája igazgatási feladatokkal egészült ki. Hiszem, hogy a bírák magas színvonalú, hatékony és időszerű ítélkezésének támogatása új vezetői szemléletet igényel, amely a bírói munkához nyújtott technikai feltételeken túl az igazgatási vezető(k) részéről folyamatos, együttműködő párbeszédre alapuló kommunikációt is jelent. A bíróság elnökének igazgatási tevékenységét támogatva, részben igazgatási feladatok ellátásával, a bírák részéről érkező igények becsatornázásával elnökhelyettesként támogatnám a törvényszék elnökének a vezetői pályázatában megfogalmazott igazgatási tevékenységének célkitűzéseit. Egyetértek azzal az általa megfogalmazott gondolattal, hogy a vezetésnek a bírák kiszolgálása irányába kell elmozdulnia. Ehhez azonban a jelenlegi helyzetben az elnökhelyettesi pozíció mintegy újraépítése és a korábbi elnökhelyettesi feladatok megújítása indokolt. Azt írta erről Kazinczy Ferenc: „Az újítást, még ha jó és szükséges is, sokan ellenzik. De újítás nélkül nem lehet építkezni.”

Pályaművemben a felvázolt építkező folyamat egyes részeit emelem ki, áttekintve a Győri Törvényszék jelenlegi helyzetét, majd azon területeket, amelyeken a feladatok megvalósítására a törvényszék elnökének támogatása, egyetértése esetén törekedni fogok.

Az elnökhelyettesi megbízatásom esetén az OBH elnöke által megfogalmazott stratégiai célokhoz és a törvényszék elnökének pályázatában megfogalmazott vezetői elveihez és céljaihoz igazodva igazgatási munkáját az alábbi területeken kívánom kiemelten támogatni:

1. a törvényszék külső- és belső kommunikációs tevékenysége,
2. a bírák, igazságügyi alkalmazottak képzése,
3. a kollégiumok szakmai munkájának támogatása az időszerű és megalapozott ítélkezés érdekében.

Fenti feladatkörök keretében céljaim:

- ~ a bírósághoz való hozzáférés egyszerűsítése: hatékony és naprakész sajtó kommunikáció, a külső kommunikáció erősítése a társszervekkel, hivatásrendekkel, a győri egyetemmel és középiskolákkal való együttműködés tovább erősítése,
- ~ a bíróság nemzetközi kapcsolatainak javítása,
- ~ a magas szakmai színvonalú és időszerű ítélkezés támogatása a bírák felkészítésével a nyilvánosság témakörében: gyakorlati képzés elindítása a sajtó tárgyalótermi jelenlétével kapcsolatos kérdésekről,
- ~ a képzési rendszer, az oktatás további modernizálása, az előadókvaló hatékony együttműködés,
- ~ optimális emberi erőforrás gazdálkodás, kompetencia alapú foglalkoztatás és racionalitás,
- ~ az igazgatási munka átláthatóságának biztosítása, a bíróság szervezet integritásának megőrzése.

II.

A Győri Törvényszék helyzete – ügyforgalom, időszerűség és megalapozottság

A Győri Törvényszék létszámát és az ügyforgalmát is figyelembe véve országos összehasonlításban közepes méretű. A Győri Törvényszékhez tartozó illetékességi területen jelenleg 4 járásbíróság működik, a Győri, Mosonmagyaróvári, Soproni és 2022. január 1. napjától a Csornai Járásbíróság. Az engedélyezett bírói létszám 95 fő, a tényleges bírói létszám 93 fő.

Amíg 2021. évben 41.838, addig 2022. évben 40.651 ügy érkezett a Győri Törvényszékre, 1187 üggyel kevesebb, mint 2021-ben.

A befejezések száma 2021. évben 42.681, míg 2022. évben 41.031 volt, ami 3 %-os csökkenést jelent.

A fentiekből láthatóan nem változott az a tendencia, hogy az érkezések száma kis mértékben csökkent (2,84%-kal), ugyanakkor a befejezések száma meghaladja az érkezések számát, így a folyamatban maradt ügyek tekintetében is csökkenő tendencia mutatkozik.

A folyamatban lévő ügyek száma 2021. évben 7.090, míg 2022. évben 6.725 volt.

Győri Törvényszék	Érkezett összesen		Befejezett összesen		Folyamatban lévő összesen	
	2021	2022	2021	2022	2021	2022
Járásbíróságok	25 237	23 843	25 452	24 178	4 302	3 964
Járásbíróságok, szabálysértés nélkül	17 203	17 593	17 470	17 843	3 479	3 229
Törvényszék, első fok	14 447	14 698	15 034	14 726	2 411	2 383
Törvényszék, másodfok	2 154	2 110	2 195	2 109	377	378
Összesen	41 838	40 651	42 681	41 013	7 090	6 725
Összesen, szabálysértés nélkül	33 804	34 401	34 699	34 678	6 267	5 990

Járásbíróságok	Érkezett összesen		Befejezett összesen		Folyamatban lévő összesen	
	2021	2022	2021	2022	2021	2022
Polgári per	4 000	3 878	4 182	4 195	1 726	1 409
Gazdasági per	214	189	249	190	80	79
Büntető per	1 220	1 572	1 156	1 522	552	602
Szabálysértési per	1 353	1 424	1 331	1 433	56	47
Polgári nemperes	3 394	4 372	3 412	4 220	207	359
Bíróági végrehajtási ügyek	4 315	3 830	4 400	3 886	646	590
Gazdasági nemperes	0	0	0	0	0	0
Büntető nemperes	4 033	3 731	4 040	3 807	262	186
Szabálysértési nemperes	6 681	4 826	6 651	4 902	767	688
Mediációs ügyek	27	21	31	23	6	4

Járásbírói szinten büntető peres ügyérkezésben és polgári nemperes ügyérkezésben jelentős, szabálysértési peres ügyekben mérsékelt emelkedés tapasztalható, de ezzel együtt nőtt a befejezések száma is, valamennyi érintett ügyszakban. Járásbírói szinten mind polgári, gazdasági peres, mind szabálysértési nemperes, büntető nemperes érkezésben csökkenés volt megfigyelhető 2021. évhez képest.

Jelentős eredmény az is, hogy a folyamatban lévő ügyek száma a magas befejezési arányoknak köszönhetően a két, ügyszám emelkedéssel érintett ügyszakot leszámítva valamennyi területen csökkent.

Törvényszék elsőfokú ügyek	Érkezett összesen		Befejezett összesen		Folyamatban lévő összesen	
	2021	2022	2021	2022	2021	2022
Polgári per	211	207	196	210	106	103
Gazdasági per	27	26	20	26	24	24
Közigazgatási per	1 346	1 472	1 644	1 406	401	467
Munkaügyi per	146	113	166	135	67	45
Büntető per	54	70	42	53	53	70
Katonai tanácsok peres	5	7	10	5	4	6
Polgári nemperes	277	309	306	290	77	96
Gazdasági nemperes	0	0	0	0	0	0
Közigazgatási nemperes	148	208	155	192	4	20
Munkaügyi nemperes	71	103	74	106	3	0
Büntető nemperes	228	229	228	231	10	8
Katonai tanácsok nemperes	20	15	22	14	1	2
Cégügyek	8 828	8 858	8 902	8 876	667	649
Csőd- és felszámolási eljárások	439	373	334	475	544	442
BV ügyek	2 571	2 658	2 859	2 659	448	447
Törvényszéki végrehajtási ügyek	76	50	76	48	2	4

Törvényszéki elsőfokú ügyeket tekintve a büntető peres ügyérkezés, a közigazgatási peres és nemperes ügyek érkezése mutatott jelentős emelkedést, a többi ügyszakban stagnálás, vagy enyhe ügyszám csökkenés figyelhető meg. Polgári elsőfokú törvényszéki peres ügyek esetén az ügyérkezés csökkenése mellett emelkedett a befejezések száma is. Büntetőügyek esetén szintén fontos és a jövőre nézve előremutató adat, hogy a jelentős ügyteher emelkedés mellett is növekedett a befejezések aránya, amely azért is kiemelten fontos, mert nehéz megítélésű, bonyolult ügyek kerülnek ezen a szinten elbírálásra mindkét ügyszakban.

A közigazgatási ügyek területén figyelhető meg mind peres, mind nemperes érkezésben jelentősebb ügyszám emelkedés, a munkaügyi peres száma ugyanakkor csökken, ezzel együtt a munkaügyi nemperes ügyek számában emelkedés mutatkozik. A cég, csőd, felszámolási és büntetés-végrehajtási ügyek tekintetében jelentős változása korábbi évhez képest nem következett be.

Törvényszék fellebbezett ügyek	Érkezett összesen		Befejezett összesen		Folyamatban lévő összesen	
	2021	2022	2021	2022	2021	2022
Polgári per	221	261	256	254	107	114
Gazdasági per	26	19	31	24	16	11
Büntető per	225	261	217	228	68	101
Szabálysértési per	28	12	29	12	0	0
Közigazgatási per	0	0	0	0	0	0
Munkaügyi per	0	0	0	0	0	0
Polgári nemperes	562	542	587	571	109	80
Gazdasági nemperes	6	6	8	7	2	1
Büntető nemperes	988	915	964	922	75	68
Közigazgatási nemperes	0	0	0	0	0	0
Munkaügyi nemperes	0	0	0	0	0	0
Egyéb ügyek	98	94	103	91	0	3

A fellebbezett ügyek közül a büntető peres és a polgári peres ügyeknél figyelhető meg emelkedés és ugyanaz a tendencia, ami a törvényszéki elsőfokú ügyek esetén is nyomon követhető, hogy az emelkedő ügyszámok mellett is emelkedett a befejezések száma büntető ügyszakban, ugyanakkor polgári ügyszakban csökkent, de kevesebb, mint 1 %-kal a korábbi évhez képest.

A bíróság társadalmi megítélése, az ítélező munka elfogadottsága az ítélezés megalapozottságával összefüggésben értékelhető.

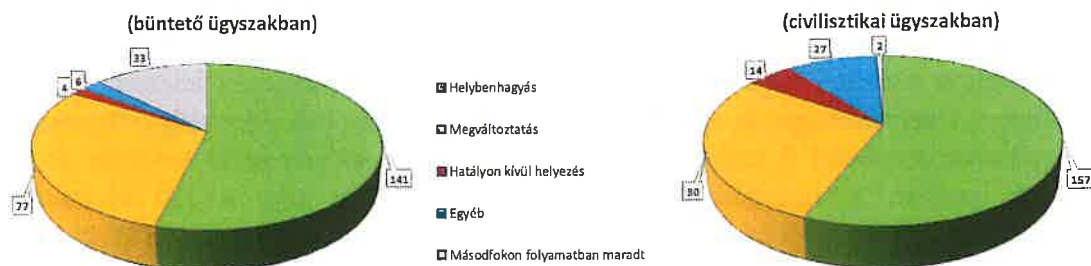
E tekintetben egyrészt a fellebbezések folytán felülbírált határozatok statisztikai mutatói, másrészt a fellebbezési viszonszám alapján tehetőek megállapítások. Önmagában a statisztikai mutatók, amelyek a felülbírált ügyekben hozott döntésekről szólnak képet adnak az ítélezés milyenségéről, ez a kép azonban sokkal árnyaltabb, ha a másodfokra érkezett peres ügyek számát az elsőfokon befejezett peres ügyekhez viszonyítjuk.

2022. évben járásbírósági szinten a büntetőügyek 82,8 %-a elsőfokon, míg civil ügyekben 93,6 %-a elsőfokon befejeződött. A két ügyszak közötti különbség egyrészt a büntetőügyek sajátosságaiból adódik. Büntetőügyekben a helybenhagyó döntések aránya 61,8 %, a megváltoztató határozatoké 33,8 % volt és csak az ügyek 1,8 %-a zárult hatályon kívül helyezéssel, míg 2,6 % az egyéb befejezés aránya.

Polgári ügyekben a helybenhagyások aránya 56,5 %, a megváltoztató döntéseké 28,8 %, míg a hatályon kívül helyezések aránya 5,0 %, az egyéb befejezéseké 9,7 %.

Mindkét ügyszak tekintetében elmondható, hogy a 2021. évi adatokhoz képest a helybenhagyások aránya tovább javult – büntető ügyszakban 2021. évben 58,1 %, civilisztikai ügyekben 51,9 % volt – és tovább csökkent a hatályon kívül helyezések száma, 5,1 %-ról 1,8 %-ra büntető ügyekben, míg 9,1 %-ról 5,0 %-ra civilisztikai ügyekben. Külön kiemelés érdemel, hogy civilisztikai ügyekben a hatályon kívül helyezések aránya 2019. évtől kezdődően folyamatosan és jelentős mértékben csökken.

Járásbíróság és törvényszék másodfok viszonylata

2022. évben a törvényszék elsőfokú büntetőügyei közül 46,6 %-ban jelentettek be fellebbezést, az ítéletábrán a helybenhagyási arány 32,4 %, a megváltoztatásoké pedig 64,9 % volt. Ugyanezen időszakban polgári és gazdasági ügyekben az ügyek 91,1 %-a elsőfokon befejeződött, a fellebbezett ügyek 57,1 %-a helybenhagyással, 42,9 %-a megváltoztatással zárult, hatályon kívül helyezés egyik ügyszakban sem volt.

Törvényszék és ítélőtábla viszonylata

Közigazgatási ügyszakban 2022. évben a peres ügyek 98 %-a elsőfokon befejeződött, a helybenhagyások aránya itt 44,4 %, a hatályon kívül helyező döntéseké 8,3 %, míg az ügyek 47,2 %-a egyéb módon került befejezésre. A munkaügy területén 88,8 %-os az elsőfokon befejezett ügyek aránya, a fellebbezett ügyek 83,3 %-ában helybenhagyó, 11,1 %-ában megváltoztató döntés született. Hatályon kívül helyezés ezen ügyek esetén sem történt.

Elsőfok és másodfok viszonylata

Az ítélkezés megalapozottságához tartozó kérdés a Kúriai felülvizsgálat eredménye is.

2022. évben büntető ügyszakban 9 ügy érkezett vissza a Kúriáról, 4 ügyben helybenhagyó, 5 ügyben egyéb befejezés született. Ez a szám polgári ügyek esetén a visszaérkezett 13 ügyből 4 helybenhagyás mellett 1 hatályon kívül helyezést és 8 egyéb befejezést jelentett. Gazdasági ügyekben 1-1 helybenhagyó és egyéb módon történt befejezés volt. Munkaügyi ügyekben a 9 visszaérkezett döntésből 5 zárult helybenhagyással, 2-2 hatályon kívül helyezés és egyéb befejezés mellett. Közigazgatási ügyszakban árnyaltabb a kép, a 129 visszaérkezett felülvizsgálati indítványból 26 helybenhagyás, 3 megváltoztatás és 29 hatályon kívül helyezés mellett 71 ügy egyéb befejezéssel ért véget.

Az ítélkező munka megítélésének további sarokpontja az ügyek ésszerű időn belüli befejezéséhez kapcsolódó mutatószám.

A hosszú pertartamú – 2 illetve 5 éven túl folyamatban lévő - ügyekkel kapcsolatban azon túl, hogy alapvető elvárás a bíróságokkal szemben azok csökkentése, 2020 augusztusában indult az intézkedés csomag, amelynek célja a hosszú pertartalmú ügyek csökkentése.

A Győri Törvényszék az elhúzódó ügyek területén a 2021-2022. évek tükrében országosan a középmezőnybe tartozik, 48 ügyel volt kevesebb a két éven túli ügyek száma a 2021. év végi adatokhoz képest.

A hosszú pertartamú ügyek számának csökkenése 17,8%-os, amellyel a Győri Törvényszék országosan a nyolcadik a törvényszékek között.

A Győri Törvényszékre érkezett elsőfokú peres ügyek közül – a csőd- és felszámolási ügyek nélkül - 2022. december 31-én 34 két éven túli és 11 öt éven túli ügy volt folyamatban. A két éven túli ügyek közül 18 polgári, 5 gazdasági ügy, 10 büntetőügy (katonai ügyekkel együtt) és 1 közigazgatási ügy. Az öt éven túli ügyek közül 4 polgári, 1 gazdasági, 6 ügy pedig büntetőügy (katonai ügyekkel együtt). Hosszú pertartamú munkaügyi per nem volt folyamatban.

A másodfokú ügyeket tekintve a peres ügyek közül 17 egy éven túl folyamatban lévő ügy van, ebből 11 polgári, 2 gazdasági és 4 büntetőügy.

A Járásbíróságokat tekintve 2022. év végén 77 hosszú pertartamú ügy volt folyamatban, amely a 2021. évi 111 ügghöz képest jelentős csökkenés. Járásbíróságokat illetően a 2023. február 28-i adatok szerint 68 hosszú pertartamú ügy volt folyamatban, a csökkenés folyamatos. Járásbírósági szinten a hosszú pertartamú ügyek jelentős hányada polgári ügy, hosszú pertartamú büntetőügy a Győri Járásbíróság néhány (összesen 4) ügyét leszámítva nincsen a többi Járásbíróságon.

A fenti statisztikai adatokból összességében az a megállapítás vonható le, hogy a Győri Törvényszék bírái munkájukat kimagasló szakmai színvonalon végzik, ezt tükrözik a megalapozottsági mutatók. Munkájuk során alkalmazkodnak a bírák az ügyérkezésben tapasztalható változásokhoz – egyebek mellett gondolhatunk a 2022. év közben hatályba lépett eljárásjogi határidőkre kiskorúakat érintő polgári peres ügyekben –, a befejezések száma változatlanul meghaladja az érkezések számát, amely a folyamatban lévő ügyek számának csökkenését eredményezi. Ezen kedvező helyzet megtartása mellett tennivaló a hosszú pertartamú ügyeket tekintve van, mind szakmai, mind igazgatási szempontból.

A Győri Törvényszéken a hosszú pertartamú ügyek számának további csökkentése érdekében valamennyi vezetőnek együtt kell működnie a továbbiakban is, igazgatási vezetőnek az ügyszakok szakmai vezetőivel együttműködve folyamatosan figyelemmel kell kísérnie a szignálási rendet, de indokolt szakmai és adminisztratív segítség – akár bírósági titkár - biztosítása. Különösen büntetőügyekben a peranyag megérkezésekor a legtöbb esetben annak hosszú pertartama prognosztizálható, akár a vádirat terjedelme, a vádlottak száma, nemzetközi elem, bizonyítás vagy önmagában a bizonyítási indítványok és még számos tényező alapján. Indokoltnak annak áttekintése, figyelemmel kísérése, hogy az ilyen ügyet tárgyaló bíró időszakosan más, soron kívüli elbírálást igénylő ügy tárgyalása alól mentesítést kapjon, támogatva a büntető kollégiumvezető ezirányú törekvéseit.

Egyetértek a törvényszéki elnök azon megállapításával, mely szerint a szakmai segítségnél komoly korlátot jelent a bírói függetlenség – minden bíró máshol érzi a függetlenség és szakmai önérzete határát. E kérdés egyik feloldása lehet, hogy a hosszú pertartamú ügyre a határozott időre kinevezett bírónál megszokott instruktor bíró közreműködését kérhetné az ügy előadója, akinek személyéről a bíróval, majd a szakmai vezetőjével egyeztetve születhetne döntés.

Megítélésem szerint egy ilyen típusú szakmai kooperáció alkalmas lehet arra, hogy a bírói függetlenség szem előtt tartásával a hosszú pertartamú ügyek befejezését elősegítsük.

III.

Az emberi erőforrásokkal és tárgyi eszközökkel való gazdálkodás

Ahhoz, hogy a bíróságon dolgozók munkájukat magas szakmai színvonalon, hatékonyan és időszerűen végezzék, a személyi feltételek mellett a megfelelő munkakörnyezet biztosítása és kialakítása is elengedhetetlen.

Az elmúlt téli időszak, a takarékosági intézkedések bevezetésének szükségessége világított rá arra, hogy a bírósági dolgozókat milyen érzékenyen érintheti, ha a megszokott munkakörnyezetben változás következik be. 2022 telén igazgatási intézkedés keretében a Győr, Árpád út 2. szám alatti épület azon részei, ahol ítélkezési tevékenység folyt és ahol bírói szobák voltak kialakítva, lezárásra kerültek, kollégáink másik épület(ek)ben kaptak elhelyezést. Megoldandó feladat volt a bíróság működése érdekében szükséges intézkedések érintettekkel való elfogadtatása, a legoptimálisabb döntés meghozatala, a törvényszék elnöke által megfogalmazott azon cél érdekében, hogy a dolgozók összességét tekintve mindez a lehető legkevesebb sérelemmel járjon. A folyamatban a törvényszék elnökének felkérésére vehettem részt és tapasztalatom szerint e kérdésben is a megfelelő kommunikáció, valamint az egyéni igények figyelembevétele bírt jelentőséggel. A jövőben kiemelten fontosnak tartom, hogy a vezetői döntések előkészítésébe az érintett bíróságok igazgatási vezetői is bevonásra kerüljenek, az érintett kollégákkal is lehetőség szerint konzultációt folytassunk és a döntéseket kellő időben és megfelelő módon kommunikáljuk.

A közeljövőben várható a Csornai Járásbíróság felújítás alatt álló épületének átadása, az ezzel kapcsolatos feladatok elsősorban kommunikációs és technikai feladatokat jelentenek, e feladatok azonban nem ismeretlenek számomra, sem a szervezetben 2017 óta szintén sajtószóvivői feladatokat ellátó bíró számára sem.

A bírói munka magas szakmai színvonalon történő végzéséhez hozzájárul az informatikai háttér és a szakmai munka támogatása, utóbbi a Csizmadia Andor Jogi Szakkönyvtár adatbázisa és a jogász végzettségű könyvtárvezető kiemelkedő szakmai munkájának köszönhetően adott. E területeken folyamatosan fejlesztendő tudásunk a különböző adatbázisok közötti eligazodás, az egyes kereső programok, adatbázisok használata, megismerése és az informatikai jártasság megszerzése. Mindkét témakörben az érintett területen dolgozók közreműködésével tartott helyi képzésekkel, akár egyéni vagy kislétszámú foglalkozások tartásával kívánok a kollégák segítségére lenni.

A bírósági munka könnyítése érdekében – és nem utolsósorban költséghatékonyság szempontjából is jelentőséggel bíró - szükséges az európai jogi szaktanácsadói hálózatban részt vevő kollégáink bevonásával a központi adatbázisban elérhető nyomtatványokon túl, a kollégiumok igényeinek felmérését követően egyes további nyomtatványok, egyszerű végzések, felhívások sablonszerű változatának idegen nyelvre történő fordítása és a bírák számára elérhetővé tétele.

A bíróságon a személyi döntések meghozatala az elnök feladatkörébe tartozik, az elnökhelyettes e kérdésekben javaslatokkal élhet. Az emberi erőforrásokkal való optimális gazdálkodás, a kompetencia alapú foglalkoztatás és a racionalitás azon sarokpontok, amelyek mentén a valamely területen jelentkező ügyteher eltolódásra a lehetőségekhez képest a rendelkezésre álló személyi állomány - akár kirendeléssel történő foglalkoztatásával reagálni lehet. Ennek érdekében az elnökhelyettesnek folyamatosan, naprakész ismeretekkel kell rendelkeznie a törvényszék működéséről, hogy mely területek azok, ahol személyi döntés meghozatala indokolt. Ezt a feladatot a kollégiumvezetőkkel történő konzultációk, a járásbírói igazgatási és szakmai vezetőkkel való egyeztetések, kapcsolattartás útján kívánám elérni. Emellett indokoltnak tartom az igazgatási vezető részéről a bírakkal évente egy alkalommal a személyes – négy szemközt – egyeztetést, amely alkalmat adhatna arra, hogy a bíró munkáját érő kihívásokról, helyzetéről közvetlen információk álljanak rendelkezésre és az egyéni problémák, igények feltárása hozzájárulhat törvényszéki szinten az emberi erőforrásokkal való optimális gazdálkodáshoz.

A bírósági rendszer rugalmasabb része a bírósági titkárokat érinti, rajtuk kívül a fogalmazók vonhatók be e körbe, akár átmeneti segítséget is jelentve egyes munkafolyamatoknál. Indokoltnak tartanám annak megvizsgálását, hogy a bírósági titkárok mindennapi munkájuk mellett milyen módon tudnának bekapcsolódni az ítélezés folyamatába, akár csak időszakosan is.

A bírákat illetően a nagyobb létszámú székhelyi járásbírói bíróságon a specializáció megvalósul, a kisebb létszámú járásbírói bíróságok esetén a részleges szakosodás adhat megoldást, amellyel elősegíthető a hatékony és időszzerű ítélező munka, a szigorú eljárási határidők tartása.

Figyelemmel kell kísérni mindazonáltal azon helyzeteket is, amelyek elsősorban helyi intézkedést igényelnek, gondolhatunk a bírósági titkár és a bírák esetén arra, hogy kiugró ügyérkezésre helyben, a feladatok átcsoportosításával gyorsan reagálhat a szervezet, elősegítve ezzel is a hatékony munkavégzést. Ezen döntési helyzet felismerésében az igazgatás vezetőket a velük való folyamatos párbeszéd alapján alapuló kommunikációval és a bíróságok ügyforgalmában bekövetkező változások figyelemmel kísérésével támogatni kívánom.

A bírósági fogalmazók esetében pedig a joggyakorlati beosztásra is figyelemmel akár több bíró kolléga mellett is részt vehetnek határozat szerkesztési vagy adminisztrációs, akár átmeneti jelleggel jegyzői feladatokban.

Az igazságügyi alkalmazotti kört érintően kiemelendő, hogy a törvényszék földrajzi elhelyezkedéséből is adódóan fokozottan jelentkezik évek óta a fluktuáció és az üres álláshelyek betöltésének nehézsége. Erre az elmúlt évben a Csornai Járásbírói bíróság felállításával összefüggő nehézségek és jelenleg a Soproni Járásbírói bíróság évek óta tartó – jelenleg is fennálló nehéz - helyzete a példa. Lehetőségeinkhez képest mindent meg kell tennünk annak érdekében, hogy a bíróság, mint munkahely megtartó ereje javuljon. Ehhez szükségesnek tartom feltérképezni az igazságügyi alkalmazotti kör munkaterhét, figyelembe véve a bíróságokon mutatkozó igényeket és intézkedéseket tenni az optimális munkateher elosztás érdekében. Elképzelhetőnek tartom olyan „leírói iroda” felállítását, ahol egy-egy állandó segítő munkaerő állhatna rendelkezésre a bármely okból előadódó fokozott munkateher megosztására.

Az igazságügyi alkalmazottak, különösen az adminisztratív feladatokat ellátó kollégáink tekintetében javaslom a teljesítményértékelés rendszerének jobb kihasználását, a 360 fokos teljesítményértékelési rendszerhez közelítését, hogy az érintett munkavállaló teljesítményéről még teljesebb képet kaphassunk. Ennek érdekében a közvetlen kollégák, de akár az irodavezetők teljesítményértékelésbe történő bevonása merülhet fel, valamint, hogy teljesítményértékelés eredménye az érintett munkavállalóval ismertetésre kerüljön, arra reagálhasson. Megítélésem szerint a rendszer ilyen jellegű átalakítása a motiváció fenntartására, a teljesítmény növelésére is kedvező hatással lehet.

IV.

A bíróság külső és belső kommunikációja

A Győri Törvényszék kommunikációval kapcsolatos feladatait sajtószóvivő - egy polgári és egy büntető ügyszakos bíró - látja el, jelenleg munkájukat a Győri Törvényszék elnöke felügyeli. A Győri Törvényszék elnökével való együttműködés, igazgatási tevékenységének támogatása érdekében számos közelmúltban bevezetett újítás történt, amely érinti mind a külső, mind a belső kommunikációs tevékeniséget.

Elnökhelyettesként a sajtószóvivői feladataimat változatlanul el kívánnám látni, a jelenlegi rendszer fenntartásával, vagyis a törvényszék elnökének támogatása esetén indokoltnak tartanám egy további – büntető ügyszakos - bíró sajtószóvivőként való foglalkoztatását, ítélezési tevékenységének megtartása mellett. A feladatok megosztását azonban indokolt újra strukturálni.

Külső kommunikáció

A bíróság külső kommunikációs tevékenysége jelenti egyrészt a sajtóval, a média képviselőivel, a társhatóságok – ügyészség, rendőrség stb. kommunikációs feladatait ellátó - munkatársaival, valamint az Országos Bírósági Hivatal sajtóosztályával való kapcsolattartást is, de valamennyi további szervezettel való kommunikációt.

A külső kommunikáció az elmúlt években már elsősorban elektronikus kommunikációt jelent, a Győri Törvényszék saját honlapjának, illetve facebook profiljának szerkesztését, valamint az e-mailen történő kapcsolattartást. A sajtómegkeresések általában elektronikusan érkeznek és ilyen módon is kerülnek megválaszolásra.

A Győri Törvényszék honlapjának központi irányítás mellett történő, valamennyi bírósági honlapot érintő átalakítása várható a közeljövőben, a honlap új megjelenést kap, megújuló tartalommal és az előrejelzések szerint a jelenlegihez képest bővebb helyi szerkesztési lehetőségekkel. A jelenleg elérhető honlapon és a Győri Törvényszék szintén közeljövőben megújuló intranetes felületén is indokolt a megjelenő tartalmak felülvizsgálata, a webes felületek akadálymentessé tétele.

A közösségi média adta előnyöket a bíróság által használt profillal olyan módon használjuk ki, hogy minden olyan hírt, információt igyekszünk ezen a felületen közzétenni, amelynek célja, hogy az érintettek minél nagyobb számához minél gyorsabban eljusson egy adott információ. Éppen ezért a bíróság facebook profilja elsősorban a bíróságot érintő eseményekről ad hírt – így az ügyfélfogadás szüneteléséről, rendkívüli intézkedésekről, áramszünetről, a bíróság épületébe való belépés aktuális szabályairól, álláshirdetésre történő felhívásokról, ítélkezési szünetről és akár átmeneti intézkedésekről számol be. A közösségi médiát azonban nem kizárólagos információ megosztó felületként használjuk, az mintegy kiegészíti az egyéb kommunikációt.

A Győri Törvényszék honlapjára a sajtóközlemények, rendezvények, tudósítások, hírek feltöltése folyamatos, a honlapon a tárgyalási jegyzékek pdf formátumban elérhetőek.

A sajtóérdeklődésre számot tartó ügyekről a sajtószóvivő tájékoztatja a nyilvánosságot a bíróság honlapján elérhető tárgyalási jegyzék link közzétételével, amely a sajtólistán szereplő média képviselői részére is megküldésre kerül, de emellett az országos tárgyalási jegyzék listájába az adott tárgyalási jegyzék az OBH Sajtóosztályának történő megküldése révén bekerül.

A Győri Törvényszék honlapján a helyi bíróságot érintően megújításra került az online időpontfoglaló rendszer – ügyfélszolgálat és kezelőirodai iratbetekintésre lehet előzetesen időpontot foglalni - ennek további fejlesztése egyrészt a bírósághoz való hozzáférés elősegítése, másrészt a bírósági munka támogatása, a kezelőirodák adminisztratív terhének csökkentése érdekében indokolt.

Győr azon kevés városok közé tartozik az országban, ahol jogászképzés zajlik, jogi kar működik. A joghallgatók részéről folyamatos érdeklődés mutatkozik a bírósági tárgyalásokon hallgatóságként való részvétel iránt, ez az igény 2022-ben a korábbi évekhez képest kiemelkedő volt. Ezen megnövekvő igényt felismerve indokolt a Széchenyi István Egyetemmel való korábbi együttműködés újragondolása és egy olyan adatbázis kialakítása, amely a sajtóérdeklődésre számot tartó ügyeken túl olyan, a joghallgatók számára tanulmányaikhoz kapcsolódó ügyeket is tartalmaz, amelyeken hallgatóságként való részvételük gyakorlati ismeretek megszerzését támogatja. A közeljövőben ennek érdekében olyan online felületet alakítanánk ki, amely a bírósági honlapról elérhető, regisztráció (a részvételi szándék név nélküli) rögzítésére is alkalmas és amelyről, a regisztráltak számáról az adott ügy előadója a tárgyalást megelőzően e-mail értesítést kap. Ezzel a bíróság informatikai osztályának közreműködésével megvalósuló fejlesztéssel támogatnánk a bírákat, akik a tárgyalást megelőzően értesülhetnének a hallgatóság várható létszámáról és ha szükséges – akár a tárgyalóterem befogadóképességére figyelemmel – időben a megfelelő intézkedések megtételére kerülhet sor.

Az egyetemmel való kapcsolat mellett kiemelt jelentősége van a középiskolákkal – köztük a Győri SZC Baross Gábor Két Tanítási Nyelvű Közgazdasági Technikummal – való, már meglévő kapcsolatok tovább építésének. Ennek érdekében a korábbi együttműködési megállapodásokat felül kell vizsgálni és újra gondolni az együttműködés formáját. A győri középiskolák részéről jelenleg is nagy igény mutatkozik a bíróság működése iránt, rendszeresen tartunk a bíróságról szóló interaktív előadásokat, a feladatainkat bemutató rendhagyó osztályfőnöki órákat szervezünk.

Az utóbbi időben tapasztalható, hogy a pedagógusok jelentkeznek közvetlenül és érdeklődnek a program iránt, a középiskolás korosztályt érintő veszélyekről, ezzel összefüggő esetleges bűncselekményekről igénylik a tájékoztatást, de gyakori a tárgyalás látogatás is a középiskolás korosztály - elsősorban a rendvédelmi szakon tanuló Győri SZC Bercsényi Miklós Közlekedési és Sportiskolai Technikum részéről.

Indokoltnak tartom, hogy a programban résztvevő kollégák körét bővítsük, bevonva a programba a téma iránt érdeklődő bírósági fogalmazókat, bírósági titkárokat is. Tekintve ugyanakkor, hogy a bírósági leírói munkavállalói kör bázisa a győri középiskolákból építkezik, célom, hogy a programban olyan a bíróságunkon hosszabb munkaviszonnyal rendelkező írnokok is bekapcsolódjanak, akik hiteles információ átadással ösztönözhetik a leendő munkavállalókat pályaválasztásuk idején.

A program ez irányú átgondolása szemléletváltást igényel, de a társadalmi felelősségvállalás e tekintetben a bíróságot is érinti, amellet, hogy hosszútávon hozzájárulhat a bíróság felé irányuló közbizalom erősítéséhez.

Az eddigi gyakorlatot fenntartva a bíróság szakmai, illetve az igazgatási feladatok ellátásához kapcsolódó rendezvényeinek lebonyolításában, megszervezésében aktív szerepet kívánok vállalni, amely a közeljövőben a Csornai Járásbíróság felújítás alatt álló épületének átadásához kapcsolódó feladatot is jelenti.

A Győri Törvényszék a korábbi években jó szakmai és partnerségi kapcsolatot alakított ki a Pozsonyi I. Kerületi, a Meiningeni Tartományi Bíróság és a Wiener Neustadti Tartományi Bírósággal. A nemzetközi kapcsolat keretében a Győri Törvényszék több alkalommal fogadta a bíróságok delegációit és ugyanakkor küldöttség ismerhette meg a partnerbíróságok munkáját. Ebben a folyamatban az elmúlt évek járványügyi helyzete megtorpanást eredményeztek. A nemzetközi kapcsolatok szorosabbá tétele, akár újragondolása ugyanakkor indokolt, az európai szaktanácsadói hálózat tagjainak közreműködésével, de lehetőséget adva a nyelvtudással rendelkező fiatal kollégáknak is a programban való részvételre.

Belső kommunikáció

A belső kommunikációs feladatok a sajtószóvivőre nemcsak a törvényszék elnökével, hanem a járásbíróságok vezetőivel, a bírakkal és szükség szerint az igazságügyi alkalmazottakkal, valamennyi munkatárssal való közvetlen kapcsolattartást is jelenti.

Az informatikai osztály közreműködésével az intranetes felület közeljövőben történő megújítása várható, egy könnyebben kezelhető, külső megjelenésében is a bírósági honlaphoz igazodó felület kialakítása a cél.

Az elmúlt évek tapasztalata, hogy a bírák számára a tárgyaláson a sajtó képviselőinek jelenléte olyan kihívást jelent, amely indokolja egy olyan adatbázis – online elérhető kézikönyv - összeállítását, amely az ítélkezéshez kommunikációs szemszögből kapcsolódó jogszabályi háttérrel, gyakorlati mintatárral, hasznos információkat és gyakran előforduló kérdéseket és azokra adott válaszokat tartalmazza.

Emellett terveim szerint a bírák munkáját segítené a sajtó jelenlétére való felkészítés kis létszámú, vagy akár egyéni oktatás keretein belül. Elfogadva és érzékelve a bírák részéről a nyilvánossággal szembeni tartózkodó álláspontot, helyi informatikai támogatással ezen oktatási anyagokat, tárgyalótermi jeleneteket rögzítenénk, utóbb visszanezhetővé téve, vagy azok számára is segítséget nyújtva, akik a személyes jelenlétű oktatás helyett online tájékozódának a témában.

A Győri Törvényszéken évek óta működik egy tárgyaló foglaló felület a bíróság intranetes felületén, amelynek modernizálása szükséges és már folyamatban van a helyi informatikusok közreműködésével. Kiemelt jelentősége ezen program használatának olyan tárgyalótermek esetén van, amelyek nem állandó helyszínül szolgálnak az adott bíró tárgyalásainak, így például az egyre gyakrabban használt, videokonferencia rendszerrel ellátott tárgyalótermek. A program célja a bírák munkájának elősegítése, akár olyan esetekben, amikor nagyobb befogadóképességű tárgyalóterem válik szükségessé.

2023 januárjában elindult a törvényszék elnökének támogatásával, irányításával kéthetente megjelenő Hírlevél, amely minden bírósági dolgozóhoz elektronikus formában jut el, a Hírlevelek archív formában az intranetes felületen elérhetőek. A Hírlevél alkalmas arra, hogy a bíróság dolgozói nyomon követhessék a Győri Törvényszék mindennapjait érintő változásokat, ideértve a személyi változásokat, de közzétesszük munkánkat érintő informatikai újításokat, bírósági, vagy a bírósági munkán kívüli, de a kollégákat érintő eseményekről szóló tudósításokat.

V.

Képzés – bírák és igazságügyi alkalmazottak

A Győri Törvényszéken a korábbi hagyományok szerint az elnökhelyettes feladata az oktatásszervezés, a képzésekkel kapcsolatos feladatok összefogása, a képzések lebonyolítása, koordinálása. Jelenleg a képzések megszervezésével, lebonyolításával kapcsolatos feladatokat a Győri Törvényszéken oktatásfelelős látja el, munkáját két oktatássegítő támogatja.

A törvényszék a képzési rendszeren belül a helyi képzésekért felel, míg a regionális szintű képzések megszervezésében az Ítéletábrával működik együtt.

A képzések jellege az elmúlt években, részben a járványügyi veszélyhelyzet miatt, de köszönhetően a bíróságok digitalizációjának is, jelentősen megváltozott. Az egykor kizárólag jelenléti képzéseket felváltották a webináriumok, valamint az online térben szervezett és tartott képzések, podcastok készültek. Az online képzések térhódításában újabb változást a 2022. év hozott és a Balatonszemesi Képzési Központ hozott, amelyekkel együtt várhatóan a személyes jelenléttel zajló képzések számát növeli a 2023. évben újra nyíló, felújított Magyar Igazságügyi Akadémia.

Látható, hogy a bírósági szervezetrendszer alkalmazkodott a megváltozott igényekhez, környezethez, de ez egy tudásalapú szervezet esetén kiemelt jelentőséggel bír, reagálni kell a megváltozott igényekre, a folyamatosan változó jogszabályi környezetre és a kollégák lehető legmagasabb színvonalú szakmai támogatásának érdekében ki kell használni a digitalizáció nyújtotta technikai lehetőségeket.

Az online térben szervezett és megtartott képzések számos előnyük miatt a tudásmegosztás fő színterévé váltak és megítélésem szerint részben költséghatékonyságuk, részben a képzésen való résztvevők nagy számának elérése miatt a képzések nagyobb részében változatlanul szerepet kapnak a webes felületen tartott oktatások a jövőben is. Azáltal, hogy modern digitális eszközök állnak rendelkezésre, a képzési anyagok gyakorlatilag bárhol, bármikor elérhetőek, a képzések teljesíthetőek az egyéni igények szerint, ami kedvezően befolyásolhatja a részvételi szándékot is. Ugyanakkor, elsősorban a helyi képzések esetén a személyes találkozások fontossága, a tapasztalatcsere, egy-egy beszélgetőkörben, vagy kis létszámú csoportban történő tudásmegosztás miatt a személyes jelenléttel megvalósuló oktatásnak is helye és jelentősége van képzési rendszerünkben.

A helyi szinten megvalósuló képzések terén a személyes jelenléttel és az online fórumokon tartható képzések optimális egyensúlyára törekednék.

A törvényszéken a helyi képzési terv összeállítását megelőzően indokoltnak tartanám a szakmai vezetőkkel történő egyeztetést és a helyi igények feltérképezése, valamint az éves munkaterv ismeretében az oktatási terv meghatározását.

A képzések előadói körét illetően is indokoltnak tartanám a személyes egyeztetést, bevonva a szakmai vezetőket, akik a bíró kollégák ambícióit, előadói készségeit, szakmai érdeklődési körét ismerve javasolhatnának előadókat.

A Győri Törvényszék bíróságain dolgozó kollégáink közül többen rendszeresen részt vesznek központi szervezésű szakmai képzéseken előadóként, a Büntető Kollégiumi Levelek szerzői elmélyült tudásra tettek szert egyes témakörökben, de az európai jogi szaktanácsadói hálózat tagjai is kiemelkedő szakmai ismeretekkel rendelkeznek. Szükségesnek tartom a képzésben oktatóként résztvevőkkel a rendszeres egyeztetést, az oktatók igényeinek figyelembevételét.

A szakmai jellegű képzések megszervezése mellett a bírósági munkát, háttérmunkát támogató olyan helyi képzések megszervezése is kiemelten fontos, mint az informatikai, az anonimizálással kapcsolatos, az ügyviteli ismeretekről szóló képzések, a sajtóval összefüggő kérdésekről szóló képzések.

Az európai jogi szaktanácsadói hálózat tagjainak közreműködésével az Európai Unió joggyakorlat, a különböző nemzetközi konferenciákon való részvétel által szerzett ismertek, az ítélkezést támogató szakmai anyagok hozzáférhetővé tételét kiemelten fontosnak tartom, indokolt ezeknek az internetes felületen való megjelenítése.

A bírósági titkárok képzése, a bírói munkára való felkészítése keretében a központi képzéseken való részvétel mellett a gyakorlati tudás megszerzése is hangsúlyt kell, hogy kapjon. A bíróság ügyforgalmi adatai, a bírósági titkárok feladatai tükrében figyelemmel kívánok lenni az ügyszakok közötti átjárhatóság biztosítására.

Emellett a bírák igényeinek figyelembe vételével időszakosan a határozatok szerkesztésben, ítéletek megírásában való közreműködésüket is biztosíthatnánk, ugyanígy a bírósági fogalmazók esetén is. Fontosnak tartom támogatni a fiatal generáció önképzésének támogatását egyrészt a nyelvtudás megszerzésben, nemzetközi oktatási programokban, másrészt a szakjogi képzéseken való részvételük támogatásában.

VI.

Az integritás és a bírósághoz való hozzáférés

Az ítélkezés és a bíróságok működésével általánosságban támasztott alapvető követelmény az eljárások pártatlanságához, a bírósági igazgatás átláthatóságához fűződő érdek. A 6/2016. (V31.) OBH utasítás - az integritási szabályzat - adja meg azon irányvonalakat, amelyekre a bírósági szervezetrendszer valamennyi dolgozójának munkája, feladatai ellátása során figyelemmel kell lennie. A Győri Törvényszéken belső ellenőr és integritás felelős is működik, aki folyamatosan tájékoztatja a törvényszék elnökét a feladatkörébe tartozó integritási esetekről, őrködik a szervezet integritását biztosító szabályok megtartása felett.

Az online felületek, a közösségi média térhódítása miatt fontosnak tartom a kollégáink figyelmét felhívni rendszeres időközönként, oktatás keretén belül is az integritással összefüggő kérdésekre, az internetes oldalak tudatos használatára stb. Kiemelten fontos terület ez a bírósági szervezetrendszerbe belépő új kollégák esetén.

Ugyanezen témakörhöz tartozik, mégis egységes gyakorlat hiányában maradt terület a bírákat ítélkezési tevékenységükkel összefüggésben érő, a közösségi médiában, vagy akár online felületeken megjelenő támadások, amelyekkel kapcsolatban szükségesnek tartom a bíróság részéről a jogszabályban biztosított lehetőséggel való fellépés megtételét.

A bírósághoz való hozzáférést érintette a pályaműben már ismertetett elektronikus időpontfoglaló rendszer kialakítása, de ehhez megítélésem szerint a folyamatok egységesítése, ennek keretében a feladatok meghatározás, a feladatok felelőseinek kijelölése is szükséges – amely az átlátható működés egyik alapkőve is.

A Győri Törvényszék elnökének felkérésére közreműködhettem a bírósági épületek használatának rendjéről, valamint a bírósági épületekben tartózkodás különös szabályairól szóló szabályzat újragondolásában, a szabályzat megszövegezésében. A pályaműben a bíróság Szervezeti és Működési Szabályzatával, annak esetleges módosításával kapcsolatos elképzelésemet már vázoltam. Fentiekén túl a többi szabályzat aktualizálását, felülvizsgálatát, a szabályzatokon alapuló folyamatok egységesítését is indokoltnak tartom.

Zárszó

A pályaművemben arra törekedtem, hogy felvázoljam a Győri Törvényszék működésével, az ítélezés hatékonyságát elősegítő elképzeléseimet. Elnökhelyettesi kinevezésem esetén az igazgatási tevékenység kiszámíthatóságának, átláthatóságának biztosítására fogok törekedni, emellett a kollégáimmal, a központi igazgatással, a Győri Ítéltáblával és illetékességi területéhez tartozó törvényszékekkel, a társhatóságokkal, a sajtóval való együttműködésre. Az igazgatási feladatok javarésze új terület a számomra, de hiszem, hogy a törvényszék elnökével együtt képes lehetek az új ismeretek elsajátítására, a különböző területeken jelentkező kihívások leküzdésére. Hivatásom gyakorlásának megtartása mellett kívánom kinevezésem esetén az elnökhelyettesi pozíciót ellátni annak érdekében, amely során, ahogyan Oberschall Adolf, a Kúria egykori másodelnöke 1904. évi beiktatásán mondta: „Azon leszek, hogy tisztelve egymásnak véleményét és meggyőződését, karöltve haladjunk utainkon, hogy megfeleljünk a kor fokozott igényeinek.”

A fentiek jegyében kérem bírótársaim, az igazgatási vezetők és az Országos Bírósági Hivatal elnökének támogatását.

Győr, 2023. április 11.

dr. Máté Kinga
bíró